

Convé que ho coneguim

7/XII/1929

No es pot pas dir, certament, que les formes dels verbs irregulars constitueixin una dificultat insuperable del català, un escull que no pugui vèncer sinó amb gran esforç qualsevol que vulgui tenir els coneixements indispensables de la nostra llengua per a escriure-la i parlar-la amb el mínim de correcció que exigeix el decòrum intel·lectual, cultural i cívic. La majoria dels verbs catalans se sotmeten als paradigmes de la conjugació regular, amb un total —més reduït ja no es pot demanar— de cinc verbs models, que poden ésser, per exemple, cantar, perdre, témer, servir i dormir. Els verbs que s'aparten d'aquests models són en nombre relativament escàs i, d'altra banda, la majoria de les irregularitats que presenten coincideixen amb les formes habituals de la llengua parlada, amb què llur estudi resulta poc carregós per a un catalanoparlant. Així, si bé per exemple els participis de prometre i obrir no segueixen els models que els corresponen (perdre i dormir, respectivament), amb què obtindríem «prometut» i «obrib», no costa gaire d'aprendre que les formes d'aquests participis són promés i obert, per tal com són les usuals i es pot dir que les exclusives —o gairebé— que coneix la llengua.

Però, com és natural, no s'esdevé igualment en tots els casos, i n'existeixen alguns de discrepància entre la forma normativa o correcta i la més o menys usual en el llenguatge col·loquial, o en els textos de publicistes o escriptors poc experts, però aquests casos essent perfectament coneguts, tots els tractats gramaticals els posen especialment en relleu. Un d'aquests casos afecta les formes d'subjuntiu del verb conèixer i d'una petita sèrie de verbs que es conjuguen prenent-lo com a model: reconèixer, desconèixer, parèixer (només usat en una part del domini lingüístic), apareixer, compareixer, desaparèixer i reapareixer. Els quals, com molts altres del segon grup, presenten en el subjuntiu una g irregular (escrita gu, que substitueix la darrera consonant del radical. Llegim encara molt sovint, en algunes publicacions, frases com Conve que no «conexin». No volia que el «reconexessin». S'estranyen que els «desconexin». Esperen que «apareixin». Li demanaven que «compareixes». Tothom desitja que «reapareixi». Examenar aquesta errada es no és més qüestió de voluntat: Conve que ho coneguim. No volia que el reconeguessin. S'estranyen que els desconeguim. Esperen que apareguin. Li demanaven que comparegues. Tothom desitja que reaparegui.

Albert Jané